

## DRUGO RAMAZANSKO SIJELO

### VRJEDNOST RAMAZANSKOG POSTA

Svaka zahvala pripada samo Allahu, Blagom Dobročinitelju, Neovisnom, Moćnom, Snažnom Vladaru, Plemenitom, Milostivom, Svemilosnom, Prvom prije kojeg nikoga nije bilo, Zadnjem poslije kojeg nikoga neće biti, Uzvišenom iznad kojeg nikoga nema, Bliskom od kojeg nema nikoga bližeg, Onome koji svojim znanjem sve obuhvata, i ono što je bilo i ono što će biti, Onome koji uzvisuje i ponižava, druge čini siromašnim i bogatim, radi što god hoće shodno Svojoj mudrosti, svaki dan On se nečim zanima. Zemlju je učvrstio planinama, a zatim poslao ogromne oblake ispunjene vodom kojom je oživljava, a svim njenim stanovnicima propisao je završetak da bi kaznio one koji su loše na njoj postupali i da bi nagradio dobročinitelje.

Hvalim Ga spominjući Njegove lijepe i potpune osobine, zahvaljujem Mu na Njegovim blagodatima kojima nas je počastio, jer zahvalom se povećava darivanje. Svjedočim da nema istinskog boga osim Allaha jedinog, Vladara vječnog koji sudruga nema, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik, koji je poslan i ljudima i džinnima, neka je Allahov salavat i selam na njega, na njegovu porodicu, ashabe i sve one koji ih slijede u dobru dok postoji vrijeme!

Braćo moja, znajte da je post jedan od najvrednijih ibadeta, jedna od najvećih pokornosti o čijoj su vrijednosti zabilježeni mnogi šerijatski tekstovi, koji su većinom poznati ljudima.

Dakle, vrijednost posta ogleda se i u činjenici da je Svevišnji Allah svim narodima propisivao post u formi stroge obaveze. Allah, subhanehu ve te'ala, rekao je u Svojoj plemenitoj Knjizi:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَكُمْ تَنَفُّونَ ﴾

**"O vjernici, propisan vam je post, kao što je bio propisan i onima prije vas, da biste bili bogobožni."**<sup>10</sup>

<sup>10</sup> Prijevod značenja El-Bekare, 183.

Dakle, da post nije značajan ibadet, da ljudi mogu bez njega i da post za sobom ne povlači ogromnu nagradu, Allah, subhanehu ve te'ala, ne bi ga propisivao svim ljudima.

Nadalje, na vrijednost ramazanskog posta upućuje i činjenica da je on razlog opraštanja grijeha i prelaženja preko loših djela. U dva Sahiha od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, bilježi se da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Ko posti ramazan vjerujući i nadajući se (nagradi), bit će mu oprosteni prethodni grijesi*"<sup>11</sup>, tj. vjerovanje u Allaha, zadovoljstvo propisanim postom i očekivanje nagrade za post, potpuno prihvatanje propisa posta i nesumnjanje u nagradu za post, uistinu će polučiti Allahovim, subhanehu ve te'ala, oprostom prethodnih grijeha.

U Muslimovom Sahihu od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, također se bilježi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Pet dnevnih namaza, džuma do džume, ramazan do ramazana, razlog su opraštanja grijeha koji se počine između njih, ako se izbjegnu veliki grijesi*"<sup>12</sup>.

Također, vrijednosti posta ogleda se i u činjenici da nagrada za post nije ničim ograničena, već se postač nagrađuje bez računa. U dva Sahiha od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Svevišnji Allah kaže: 'Svako djelo koje čini čovjek pripada njemu, osim posta! Uistinu, post je za Mene i Ja nagrađujem za njega!' Post je štit! Kada neko od vas bude postio, neka ne govori ružne riječi i neka ne diže glas. Ako ga neko bude psovao ili se sukobio s njim, neka kaže: 'Ja postim!' Tako mi Onoga u čijoj je ruci Muhammedova duša, zadah iz usta postača kod Allaha je ljepši od mirisa miska. Postač ima dvije radosti: kada se iftari, raduje se svome iftaru, i kada sretne svoga Gospodara, radovat će se svome postu*"<sup>13</sup> U predanju kod imama Muslima stoji: "*Svako djelo koje čini čovjek pripada njemu i ono se uvećava od deset do sedam stotina puta, osim posta. Post, doista, pripada Meni i Ja za njega nagrađujem. Čovjek sputava svoje strasti i ostavlja hranu radi Mene!*"<sup>14</sup>

<sup>11</sup> Buharija i Muslim.

<sup>12</sup> Muslim.

<sup>13</sup> Buharija i Muslim.

<sup>14</sup> Muslim.

Ovaj veličanstveni hadis na mnoge načine ukazuje na vrijednost posta:

Prvi način: Allah, subhanehu ve te'ala, između svih drugih djela odabrao je post za Sebe, zbog položaja koji post zauzima kod Njega, zatim Njegovi ljubavi prema postu, iskazivanja iskrenosti prema Allahu, subhanehu ve te'ala, prilikom posta, jer je post tajna između čovjeka i Njegovog Gospodara, ne poznaje je niko drugi osim Allaha. Uistinu, postač se nađe na mjestima dalekim i skrivenim od ljudi, u trenucima kada je u mogućnosti da prekrši zabranu konzumiranja hrane, međutim, to ne čini jer zna da ima Gospodara koji ga vidi i u osami, Gospodara koji mu naredio da se suzdrži od jela, pa sve to izvršava radi Allaha, strahujući od Njegove kazne i nadajući se Njegovoj nagradi. Zbog toga mu Allah, subhanehu ve te'ala, zahvaljuje na ovoj njegovoj iskrenosti i njegov post, između svih drugih njegovih djela, uzima za Sebe, pa stoga i kaže: "...on (čovjek) ostavlja svoje strasti i svoju hranu radi Mene!"

Vrijednost ove posebnosti posta doći će do izražaja na Sudnjem danu, kao što kaže Sufjan b. Uzejne, rahmetullahi alejhi: "Na Sudnjem danu Allah će svoditi račun Svome robu, tako što će njegovim dobrim djelima izmirivati nasilje koje je činio, uzimati od njegovih dobrih djela i davati onima kojima je činio nasilje, sve dok na kraju od njegovih dobrih djela ne ostane post, pa će Allah, subhanehu ve te'ala, na Sebe preuzeti ono što je preostalo od čovjekove nepravde – da je On Svevišnji izmiri – i uvest će ga s postom u Džennet."

Drugi način kroz koji se ogleda vrijednost posta jeste i to što Uzvišeni Allah kaže: "*I Ja za njega nagrađujem!*" Dobra djela vrednuju se od deset do sedam stotina puta, pa i više, međutim, što se tiče posta, Svevišnji Allah je nagradu za post pripisao Sebi bez određenog broja, jer je Allah, subhanehu ve te'ala, najplemenitiji i najdarežljiviji, a nagrada biva shodna onome koji nagrađuje, pa je stoga i nagrada postača za njegov post ogromna, bez određenog računa.

Tokom posta, postač iskazuje strpljenje u pokornosti Allahu, strpljenje u ostavljanju zabranjenih stvari i strpljenje u podnošenju gladi, žeđi, malaksalosti tijela i sl., dakle strpljivo podnosi sva iskušenja na koja ga je Uzvišeni stavio u toku posta. Shodno tome, možemo ustvrditi da se kod postača nalaze sve tri vrste strpljenja, pa se s pra-

vom postač smatra Allahovim strpljivim robom, a Svevišnji Allah rekao je:

﴿ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴾

**"I uistinu, samo će strpljivi dobiti svoje nagrade bez računa!"<sup>15</sup>**

Treći način: "*Post je štit*", tj. zaštita i pregrada koja štiti postača od lošeg i prostog govora, pa je zbog toga i rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "*Kada neko od vas bude postio, neka ne govori ružne riječi i neka ne diže svoj glas.*" Također, post štiti postača od džehennemske vatre. Imam Ahmed, rahmetullahi alejhi, bilježi od Džabira, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Post je štit kojim se čovjek brani od džehennemske vatre.*"

Četvrti pokazatelj vrijednosti posta nalazi se u činjenici da je zadah iz usta postača Allahu, subhanehu ve te'ala, draži i ljepši od mirisa miska jer je nastao kao posljedica posta. Zbog toga je post kod Svevišnjeg Allaha lijep i Njemu Uzvišenom posebno drag. Ovo je jasan dokaz velike vrijednosti posta, jer nešto što je kod ljudi pokuđeno i pogrdno, nešto što ljudi odbacuju i preziru, to je istovremeno kod Svevišnjeg Allaha lijepo i drago jer je proisteklo iz pokornosti Njemu Uzvišenom.

Peti pokazatelj vrijednosti posta jesu dvije postačeve radosti: radost pri iftaru i radost pri susretu sa svojim Gospodarom. Što se tiče postačeve radosti pri iftaru, on se raduje što mu je Uzvišeni Allah omogućio da obavlja ibadet – post, koji je jedan od najboljih ibadeta. Koliko li je samo ljudi kojima je ovaj ibadet uskraćen, pa oni i ne poste! Također, raduje se jelu, piću i snošaju, koje mu je Allah dozvolio nakon iftara, a što mu je bilo zabranjeno tokom ramazanskog dana. Što se tiče postačeve radosti prilikom susreta sa svojim Gospodarom, on će se radovati svome postu kada za njega pronađe potpunu nagradu kod Allaha, subhanehu ve te'ala, onda kada mu dobra djela budu najpotrebnija, onda kada se poviče: "*Gdje su postači? Neka uđu u Džennet na vrata Rejjan na koja neće ući niko drugi osim njih!*" U ovom hadisu postač se podstiče da ne uzvraća na eventualne psovke koje mu neko uputi i da ne pristaje na sukob ako

<sup>15</sup> Prijevod značenja Ez-Zumer, 10.

ga neko izazove, jer ovo je način sprečavanja uvećanja i proširenja psovke i sukoba, ali isto tako postaću se sugerira da ne klone pred tim iskušenjem, tj. da ne šuti, nego da obavijesti drugu stranu da posti, čime će dati do znanja da ne želi ulaziti u sukob (verbalni i fizički) zbog svetosti posta, a ne zbog svoje slabosti da se osveti. U takvom trenutku prestaju psovka i sukob:

﴿ أَدْفَعْ بِأَلْتِي هِي أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٢٤﴾ وَمَا يُلْقِنَهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِنَهَا إِلَّا أَلُو حَظِّ عَظِيمٍ ﴿٢٥﴾ ﴾

**"Zlo dobrim uzvрати, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati! To mogu postići samo strpljivi, to mogu postići samo vrlo srećni."**<sup>16</sup>

Napose, na vrijednost posta aludira i sljedeća činjenica – post će se zauzimati za postača na Sudnjem danu. Od Abdullaha b. Amra, radijallahu anhu, prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Post i Kur'an će se zauzimati za čovjeka na Sudnjem danu. Post će reći: 'Gospodaru, ja sam bio razlog zbog kojeg je ostavljao hranu i sputavao strasti, pa primi moje zauzimanje za njega!' Kur'an će reći: 'Ja sam bio razlog zbog kojeg je ostavljao spavanje noću, stoga primi moje zauzimanje za njega!' I njihovo zauzimanje bit će primljeno." Bilježi ga Ahmed.<sup>17</sup>

Braćo moja! Spomenute vrijednosti i blagodati posta neće se postići sve dok postač ne bude vodio računa o adabima posta. Stoga, trudite se da postite svoj post na najpotpuniji način, čuvajući njegove propise i granice. Pokajte se svome Gospodaru od svojih manjkavosti koje se dešavaju tokom posta.

Gospodaru naš, sačuvaj naš post i učini ga našim zauzimačem! Oprosti nama, našim roditeljima i svim muslimanima! Neka je Allahov salavat i selam na našega vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i ashabe.

<sup>16</sup> Prijevod značenja Fussilet, 34-35.

<sup>17</sup> Ahmed i Hakim. Šejh Ibn Usejmin, rahmetullahi alejhi, rekao je: "Bilježe ga Taberani i Hakim koji kaže da je hadis vjerodostojan po uvjetima Muslima. Munziri je rekao: 'Prenosiocima ovog hadisa dokazuje se u Sahihu.'"